

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2751/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 31.Bf.7515/2023/49. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Süveges Péter (a továbbiakban: indítványozó) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján kérte a Fővárosi Törvényszék 31.Bf.7515/2023/49. számú végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítását, és a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 6.B.1390/2020/82. számú ítéletére kiterjedő megsemmisítését.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló büntetőügyben megállapított tényállás szerint az indítványozó mint magánvádló a 2018. szeptember 24-én kelt kérelmében büntetőeljárás lefolytatását kérte amiatt, hogy [NN] valótlan tényállításait tartalmazó, a Blikk című újságban megjelent cikket a Ripost és az NL Cafe teljes egészében átvette anélkül, hogy őt mint érintettet megkérdezték volna. A feljelentés alapján a Ripost és az NL Cafe főszerkesztői ellen rágalmazás vétsége [Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 226. § (1) bekezdés] miatt büntetőeljárás indult.
- [3] Az elsőfokú bíróság a 6.B.1390/2020/82. számú ítéletével az I. és II. rendű vádlottakat az ellenük rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól felmentette.
- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában utalt arra, hogy a rágalmazás vétsége a Btk. 4. § (1) bekezdése szerinti szabályozást figyelembe véve kizárólag szándékosan – egyenes vagy eshetőleges szándékkal – követhető el. A bíróság figyelembe vette az I. rendű és a II. rendű vádlott azon előadását, amely szerint az I. rendű vádlott a cikket a megjelenés előtt nem olvasta, a II. rendű vádlott pedig még nem dolgozott, amikor a cikk megjelent. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az I. rendű és a II. a rendű vádlott hanyagnak mondható magatartása a szándékosság körében semmiképp sem

illeszthető. Az elsőfokú bíróság hivatkozott az EBH 2005.1289. számú eseti döntés II. pontjára, amely a bírói gyakorlatra irányadóként tartalmazza, hogy a rágalmazásnak sajtó útján való elkövetéséért a lap főszerkesztőjének felelősségét az írás ismeretének hiányában hanyagság, vagy a sajtó működését meghatározó törvény rendelkezéseinek esetleges megsértése, nem alapozza meg. A hivatkozott eseti döntés kifejti „a főszerkesztői kötelezettségek gondatlanságból történt esetleges elmulasztása a cselekmény egyenes vagy eshetőleges szándékkal történt elkövetését nem alapozhatja meg.” Ez nem jelenti azt, hogy a feljelentő más jogorvoslati, vagy igényérvényesítő lehetőséget nem vehet igénybe a vádlottakkal szemben, a bíróság ítélete azt nyilvánítja ki, hogy az I. rendű és II. rendű vádlott magatartása bűnös, a Btk. különös részi törvényi tényállását kimerítő magatartásként nem értékelhető. A büntetőjog a jogok védelmének végső eszköze, annak megállapításához, hogy valaki bűncselekményt követett el, a törvényi szabályozás értelmében szándékos magatartások esetén minimum az eshetőleges szándék megléte szükséges. Mindezen okok miatt a bíróság úgy ítélte meg, hogy sem az I. rendű, sem pedig a II. rendű vádlott vonatkozásában nem merült fel olyan bizonyíték, amely nyilatkozatukat cáfolta volna, ezért mindkét vádlottat a Btk. 226. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő rágalmazás vétsége alól felmentette.

- [5] A másodfokú bíróság a 31.Bf.7515/2023/49. számú végzésével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Végzésének indokolásában kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy nem nyert kétséget kizáró bizonyosságot, hogy a vádlottak a cikkek tartalmát megjelenésük előtt ismerték. Ezért szándékos vádlotti magatartás megállapítására nem kerülhetett sor. A vádlottak tekintetében a szándékosság – mint szükségszerű tudati oldal – nem megállapítható.
- [6] 1.2. Az indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságok döntése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezményének (a továbbiakban: EJE) 6. cikk (1) bekezdését és 13. cikkét.
- [7] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét egyrészt az indokolt bírói döntéshez való jog vonatkozásában állította, mert álláspontja szerint az eljáró bíróságok az indokolási kötelezettségüket megszegve, nem rendelkeztek az ítéletükben arról, hogy a vádiratban többször hivatkozott „többrendbeli rágalmazás híresztelése” vád alól milyen okok alapján mentik fel a vádlottakat.
- [8] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét másrészt a pártatlan bírósághoz való jog vonatkozásában állította, mert az eljáró bíróságok a vádlottak felmentése érdekében nem voltak hajlandóak tudomást venni a konkrét, a vádiratban rögzített – a többrendbeli rágalmazás híresztelése vonatkozásában előadott – vádpontokról. Az indítványozó álláspontja szerint e körülmény az eljáró bírók elfogultságát támasztja alá.

- [9] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésén alapuló jogorvoslathoz való jog sérelmét azért állította, mert az ügyében lefolyt magánvádas eljárás sem fogalmilag, sem szubsztanciálisan nem biztosította a jogsérelem orvosolhatóságát.
- [10] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági kritériumoknak.
- [11] Az indítványozó álláspontja szerint az EJEE 6. cikk 1. bekezdésében és 13. cikkében foglalt rendelkezésekkel és annak esetjogával nincsenek összhangban a bíróságok támadott döntései. Az Alkotmánybíróság az e körben előadott hivatkozásokat nem tekintette önálló, érdemi elbírálásra alkalmas indítványi elemeknek. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *f*) pontja alapján ugyanis kizárólag jogszabály (és nem bírói ítélet) nemzetközi szerződésbe ütközésének a vizsgálata kérhető, és az is csak az Abtv. 32. § (2) bekezdésében meghatározott indítványozói kör által, és nem alkotmányjogi panasz keretében {3327/2018. (X. 16.) AB végzés, Indokolás [22]}. Nincs hatásköre az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz alapján indult eljárásban a bírói döntés nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatára {3258/2017. (X. 10.) AB végzés, Indokolás [16]; 3203/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [12] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése alapján az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontja szerint az alkotmányjogi panasz akkor tartalmaz határozott kérelmet, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, illetve egyértelmű indokolást ad elő arra nézve, hogy a bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény indítványban felhívott rendelkezéseivel.
- [13] Az indítvány ugyanakkor e törvényi feltételeknek nem felel meg. Az indítványozó ugyanis az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseivel összefüggésben önálló, alkotmányjogilag értékelhető indokolást nem terjesztett elő. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem felel meg az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott követelménynek az indítvány, ha az a támadott bírói döntéssel lezárt eljárások leírását és az indítványozó szerint az Alaptörvény sérülni vélt szabályainak idézését tartalmazza, azok tényleges összekapcsolása nélkül {3067/2016. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [13]; 3187/2017. (VII. 14.) AB végzés, Indokolás [9]; 3198/2017. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [9]; 3063/2018. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [27]}.
- [14] Az indítványozó semmilyen konkrét – az állított jogsérelem és a hivatkozott alaptörvényi rendelkezések között alkotmányjogi összefüggést feltáró – alkotmányjogi érvelést nem adott elő, ezért az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése vonatkozásában sem felel meg a határozott kérelem feltételeinek.
- [15] A fentiek mellett az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a bíróságok jogkörébe tartozó – így nem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó alkotmányossági –

kérdésnek tekinti az ügyben alkalmazandó törvényi rendelkezés, a Btk. 226. §-ának értelmezését, alkalmazását. Önmagában az, hogy az eljáró bíróság a Btk. 226. §-át alkalmazva az indítványozó álláspontjától eltérően úgy értékelte, hogy a konkrét esetben a szándékosság – mint szükségszerű tudati oldal – nem állapítható meg, szakjogi, törvényességi kérdés. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint: „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.

- [16] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (2)-(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1)-(2) bekezdései alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt – figyelemmel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában foglaltakra – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2024. november 26.

Haszonicsné Dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető, alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró